

Gerçek usulde mükellef olan eşin terk ettiği iş için basit usulden yararlanılıp yararlanılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[46-13/2]-888
Tarih	21.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[46-13/2]-888

21/08/2013

Konu : Gerçek usulde mükellef olan eşin terk ettiği iş için basit usulden yararlanılıp yararlanılamayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, eşinizin Mart 2013 tarihinde terk ettiği tuhafiye ve kırtasiye faaliyetini aynı adreste sürdürmek istediğinizi belirterek, bu faaliyetiniz nedeniyle basit usulde mükellefiyet tesis edilip edilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınâî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 46 ncı maddesinde;

"47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

...

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 nci maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler. İçin eř ve çocuklara devri halinde iş hacminin hesabında devirden önceki süreler de dikkate alınır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenler hiçbir suretle basit usulde vergilendirilmezler.

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükellefler, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönemezler. Bu hüküm, için eř veya çocuklara devri halinde de uygulanır.

..." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "3.4. İşini terk eden mükelleflerin durumu" başlıklı bölümünde, "Gerçek usulde vergilendirilenler ile basit usulün şartlarını kaybeden mükelleflerin;

İçin terk edilmesi veya eř ve/veya çocuklara devredilmesi hallerinde ilgisine göre terk veya devir tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönmeleri mümkün değildir.

..." açıklamasına yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 47 ve 48 inci maddelerinde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır. Kanunun 51 inci maddesinde de basit usulün hududu gösterilmiş olup, söz konusu maddenin verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan 12/01/1995 tarihli ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Büyükşehir Belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunuyla Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler hariç) mücavir alan sınırları dahil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde her türlü emtia alım-satımı ile uğraşan mükellefler 01.05.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, söz konusu faaliyetiniz, mücavir alan sınırları dahil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde bulunmakla birlikte, 2000 yılı genel nüfus sayımında nüfusu 30.000'den az olan bir yerde yürütülecek olması nedeniyle basit usulden yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

Ancak, gerçek usulde vergilendirilen eşiniz tarafından Mart 2013 tarihinde terk edilen tuhafiye ve kırtasiye faaliyetini aynı adreste yürütecek olmanız nedeniyle, eşinizin terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usulde vergilendirilmeniz mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026